

LENI SARIS

Morgenster

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

Vaag hoorde Stella Marison de eentonige stem van de leraar Engels, ze was met haar gedachten niet bij de declamatie, die haar zoals gewoonlijk verveelde. Ze volgde met haar ogen een verdwaalde bij, die op het verkeerde pad was en almaar door het vensterglas naar buiten wilde, de vrijheid tegemoet, terwijl die vurig gewenste vrijheid een paar centimeter boven zijn zielig bedrijvige lijfje voor het grijpen lag. Het arme diertje was bezig zich volledig uit te putten. Leraar Pieter Roest was bezig om met pathos een gedicht van de grote Schotse dichter Burns voor zijn ongeïnteresseerde leerlingen te declameren. Stella hield wel van gedichten, als ze die voor zich zelf mocht lezen en niet teveel, maar ze kon niet tegen de vrij kille, monotone stem van Roest, die in haar gevoelige oren knarste. Niemand raakte ooit geboeid als Roest voordroeg, maar Stella probeerde bewust zich af te sluiten voor die stem, dat kostte haar dikwijls moeite maar deze keer had een kleine, wanhopige bij haar geholpen. Ze hoorde Roest helemaal niet meer, juist toen hij met een vreemde snik in zijn stem uitriep: *'Till a'the seas gang dry, my*

dear. And the rocks melt wi' the sun...' klonk er plotseling een meisjesstem vanaf de derde rij, hard en welgemeend: 'Sufferd... Je doet het helemaal verkéérd!'

Een ogenblik was het doodstil, toen brak er een homerisch gelach los en de leraar liep rood aan. Hij mocht Stella niet en hij liet geen gelegenheid voorbijgaan om dit te demonstreren, niet met regelrechte aanvallen maar wel met hatelijke opmerkingen, soms met stekelige woorden die hij in het algemeen maakte maar die zij zich aantrok. Ze had dat vrij lankmoedig gedragen, er weinig op gereageerd, omdat ze het de paar maanden voor het eindexamen wel dacht te kunnen uithouden, het waren gewoon de laatste loodjes.

Roest was er pas een halfjaar, vervanger voor een langdurig zieke leraar en vanaf het ogenblik, dat ze haar naam had gezegd, was zijn reactie merkwaardig geweest. Hij bleek allergisch te zijn voor de naam 'Marison'. Hij had tenminste onmiddellijk vinnig opgemerkt, tot verbazing van alle leerlingen: 'Marison? Is je vader de Marison van de weverijen?' Het klonk alsof ze zich daarvoor moest schamen en dat deed Stella niet, dus werd ze kwaad en zei, ook niet al te vriendelijk: 'Wat doet het ertoe wie

mijn vader is... ik zit hier op school.'

Daarmee waren de vijandelijkheden begonnen en na maandenlang op de rand van de afgrond te hebben gebalanceerd, kwam het dan nu, een week vóór het eindexamen, tot een explosie.

'Eruit... en er bij mij niet meer in... vooruit en vlug alstublieft!'

Zijn stem was zo kil en onheilspellend als brekend glas. 'Waar je blijft kan me niet schelen... eruit!'

Stella kookte van woede, maar iets weerhield haar er van om een brutaal antwoord te geven. Ze stond langzaam en beheerst op, hoewel ze later niet wist, waar ze die beheersing op het kritieke ogenblik vandaan had gehaald, en liep rustig, niet treiterend langzaam, het lokaal uit. Ze sloot, zonder nog een keer om te kijken, de deur achter zich, niet met de alom verwachte klap maar zachtjes.

In de gang bleef ze een ogenblik staan. Wat een dwaze en vervelende situatie, maar het was natuurlijk wel voor het grootste deel haar eigen schuld geweest... ze grinnikte opeens. Roest moest ook wel gedacht hebben, dat het plagerij was geweest, hoewel... ze hield zich altijd afzijdig omdat ze wist, dat hij een hekel

aan haar had. Uitleggen was er dan ook niet bij geweest. Stella zette koers naar de kamer van de rector, daaraan ontkwam ze niet en het was ook niet zo grappig, als je zo kort voor het examen wegens een rel werd verwijderd. De rector was een vriendelijk man met een enorme bos ontembaar wit haar, waar hij in tijden van nood voortdurend zijn linkerhand doorheen haalde, als hij kwaad was óók, het was een soort barometer voor de jeugd op zijn school.

De heer Vresemán had nooit last met Stella gehad, dus hij keek werkelijk stomverbaasd, toen zij op zijn vraag wat ze kwam doen, laconiek antwoordde, dat ze weggestuurd was.

‘Heb ik je goed begrepen...? Wéggestuurd?’ Zijn stem en gezicht waren één groot vraagteken en daar kwam de linkerhand, die een bos wit krulhaar begon te mishandelen. ‘Ik kan m’n oren nauwelijks geloven. Jullie zijn toch geen kinderen meer en dan zo vlak voor het examen... en bovendien, ik moet zeggen, dat ik jou nooit als raddraaister heb meegemaakt. Wat is er dan gebeurd?’

‘Het had niet zo’n drama behoeven te worden als ik het had mogen uitleggen, maar meneer Roest mag me nou eenmaal niet; ik weet niet wat ik ’m ooit in de weg heb gelegd... het

was antipathie op het eerste gezicht destijds en dat is zo gebleven. Hij schijnt een enorme hekel aan de naam Marison te hebben, dat ik daar nou toevallig aan vastzit is niet mijn schuld.'

Stella, haalde de schouders op. 'Ik heb er nooit zo erg onder geleden maar het was wél lastig. Wat er ook gebeurde... Stella had het gedaan. Dat weet iedereen...'

Ze keek Vresemán vragend aan, maar hij reageerde niet, hoewel hij dat, wat ze vertelde, ook wist, het was algemeen bekend.

'Wat nu gebeurd is was inderdaad fout, het was mijn schuld maar ik heb het niet gedaan om Roest te treiteren... het gebeurde gewoon. Roest kan mij niet uitstaan, misschien komt het daardoor dat ik die scherpe, eentonige stem van hem zo slecht verdraag, dus distantieer ik me daarvan, zodra hij gaat declameren, zodat ik hem... eh... maar vaag hoor. Hij stond een gedicht van Burns te declameren, met veel pathos natuurlijk en ik riep: "Je doet het helemaal verkeerd, sufferd..." of zoiets... maar dat was niet tegen hém... maar tegen een bij, die al tien minuten lang pogingen deed om dwars door het glas naar buiten te komen... terwijl het raam boven zijn kop openstond... zodoende... Ik schrok me écht lam, toen Roest opeens

begon te brullen!’

Stella en Vreseman staarden elkaar aan, het witte haar had het zwaar te verduren.

‘Als je béter geluisterd had naar wat de leraar zei, in plaats van naar een domme bij te gaan zitten staren...’ begon Vreseman, verder bracht hij het niet, want toen spleet zijn gezicht in een enorme grijns, waarna hij snel zei: ‘Ja, ik lach nou wel, maar ik vind het níet leuk!’

‘Nee, ik óók niet,’ gaf Stella onmiddellijk toe... en grijnsde ook. ‘Het zal niet veel helpen als ik naar meneer Roest toe ga na de les... over vijf minuten... hij wil me echt niet meer zien... het was natuurlijk ook zuur, want iedereen brulde van het lachen. Ik heb daar echt alle begrip voor maar ik kan met Roest niet praten, hij laat me gewoonweg niet aan het woord komen.’

De rector stond op en liep naar de deur. ‘Jij wacht hier. Ik kom zo terug.’

Binnen vijf minuten was hij inderdaad terug, met achter hem een bitterboze, nog steeds bleke leraar Engels. Stella vermoedde, dat de rector hem zowat had moeten ontvoeren en ze wist, dat ze echt geen kans had gemaakt om gedaan te krijgen dat Roest naar haar luisterde, als zij naar hem toe was gegaan.

Roest stond daar, rechtop, met harde, vijandige ogen. De rector zei kalm en overredend: ‘Ik weet wat er gebeurd is, meneer Roest, en u had reden om boos te zijn, dat geeft Stella ook meteen toe, maar het was een misverstand. Misschien mag ze het nu uitleggen?’

‘Uitleggen? Wat valt er uit te leggen? Het was er... eh... Stella gewoonweg alléén om te doen mij voor gek te zetten... ze luistert nóóit... zit altijd als een dwaas in de ruimte te staren... dacht je, dat ik het niet gemerkt heb? Is dat geen verfijnde vorm van treiteren?’

Stella aarzelde een ogenblik. Beroerder dan het nu was, kon het niet worden. Ontkennen had geen zin en ze wilde er ook niet langer omheen draaien.

‘Nee, dat ontken ik niet,’ zei ze heel rustig. ‘Maar hoe komt dat? Het klinkt misschien niet zo leuk, maar ik wil gewoon de waarheid zeggen. De eerste keer... zo’n halfjaar geleden... u kwam binnen... we stelden ons voor... zodra ik mijn naam noemde, zei u erg onvriendelijk, alsof ik me ervoor moest schamen: ‘Ben jij ‘Marison van de weverijen’... u hebt me nooit meer kunnen uitstaan... me altijd gezocht sindsdien... wat er ook fout ging, al was ik er niet bij betrokken... ik had het al-

tijd gedaan. Wat erachter steekt weet ik niet en ik heb er mee leren leven, zoals dat tegenwoordig zó fraai wordt aangeduid. Natuurlijk wekt zo'n houding bij mij óók geen sympathie ten opzichte van ú... het klinkt naar, maar ik kon langzamerhand uw stem niet meer horen... daar dan... de reden van het *ins blaue hinein* staren... en toen... ongelukkigerwijs... ontdekte ik die stomme bij, die almaar door de ruit wilde... ik hoorde u nauwelijks meer, ik zag alleen dat beest en toen... blijkbaar op een heel ongelukkig ogenblik... schreeuwde ik tegen die bij... níet tegen u: "Sufferd, je doet het helemaal verkeerd..." of zoiets! Dat is nou het hele verhaal... en verder bekijkt u het maar!'

Het werd haar nu toch teveel... die twee zwijgende mannen... en alle toch wel opgekropte ellende van een halfjaar was eruit gekomen... ze bekeken het écht maar... ze was in staat om de school uit te rennen wat daar dan ook het gevolg van mocht zijn.

'Stella... kom terug!' Dat was de stem van de rector, ze had nog nooit reden gehad om hem niet te gehoorzamen en bleef ook nu staan, onwillig, met haar hand op de deurknop en afgekeerd hoofd.

‘Ik kan niet tegen je achterhoofd praten, Stella.’

Dat was de droge stem van Roest en toen ze omkeek, boos en beledigd, met vuurspuwende ogen, voegde hij er aan toe: ‘Als het zo is, kun je in de les terugkomen... volgende keer.’

Hij haalde zo snel bakzeil, zonder zich beledigd te tonen over alles wat ze eruit had gooid, dat ze haar oren nauwelijks kon geloven.

‘U méént het?’ vroeg ze ongelovig en niet bepaald beminnelijk.

‘Ja... omdat je gedeeltelijk gelijk hebt en ik je niet dwars wil zitten met het examen kun je terugkomen... als je denkt, dat we elkaar nog enkele weken kunnen verdragen, dan praten we er verder niet over.’

Stella had blij behoren te zijn omdat ze er zo genadig afkwam, maar ze was woedend en opstandig en zeker niet in staat om zich dankbaar te tonen.

‘Nu... wat zeg je ervan?’ vroeg de rector dringend, hij zag de bui hangen en deed een wanhopige poging om de uitbarsting te voorkomen.

‘Ja, dat zou gemakkelijk zijn, hè?’ riep Stella, minachtend, bevend van woede en teleurstelling. ‘Mij een halfjaar het leven zuur maken